

DEO-Weetjes Gerechdelijk Jaar 2022 – 2023

1. Over Art. 89 CDA en de mogelijke consequenties daarvan

“De advocaat die geconsulteerd wordt door een cliënt en vermoedt of weet dat de cliënt in aanmerking komt voor juridische tweedelijnsbijstand, is verplicht de cliënt hierover te informeren.”

Onze deontologische regels, die kracht van wet hebben, vormen niet alleen een gemeenschappelijk -intern- referentiekader voor integer en niet-integer gedrag binnen de advocatuur, maar ook een contract met de maatschappij: waar ons beroep voor staat wordt erin beschreven en daar kunnen wij dan ook op aangesproken worden door niet-advocaten.

Dit uitgangspunt wordt treffend geïllustreerd door een vonnis van de Rechtbank van 1e Aanleg O-VL., afd. Dendermonde (11e kamer) dd. 04/02/21 dat jullie hier kunnen lezen, en dat ook absoluut het lezen waard is.

Een advocaat van onze balie had een gewezen cliënt gedagvaard voor de vrederechter in betaling van een openstaand factuursaldo t.b.v. 130,04 EUR (!). Bij tegeneis vorderde de cliënt het volledige reeds betaalde factuurbedrag van 3.765,02 EUR terug, aanvoerende -bij monde van de advocaat die hem pro deo bijstond in de invorderingsprocedure- dat hij van in den beginne aanspraak had kunnen maken op rechtsbijstand, dat hij daarover niet of onjuist was geïnformeerd ondanks het bepaalde in art. 89 CDA, en dat zijn advocaat zich dus ten onrechte door hem had laten betalen voor de aan hem geleverde prestaties.

De argumentatie van de cliënt werd zowel door de vrederechter als door de rechtbank van 1e aanleg (zetelend in graad van beroep) gegrond bevonden.

Essentieel in de discussie tussen partijen was de vraag of en in welke mate de advocaat art. 89 CDA had gerespecteerd, wat logischerwijze impliceert dat volgens de rechtbank dit art. 89 CDA aan de cliënt een specifiek recht op informatie toekent en dat een advocaat foutief handelt door art. 89 CDA niet na te leven.

Het bewijs van die fout moet volgens de Rechtbank geleverd worden door de schadelijder, dus door de cliënt, waarbij de rechtbank verwijst naar de art. 8.4 en 8.6 NBW en preciseert dat het noodzakelijke bewijs kan geleverd worden door alle middelen van recht inclusief vermoedens.

Dit principiële uitgangspunt van de rechtbank lijkt niet voor betwisting vatbaar.

Vervolgens acht de rechtbank het voldoende bewezen dat de eiser niet voldoende en/of onjuist werd geïnformeerd. Over die soevereine feitelijke appreciatie van de rechtbank kan uiteraard altijd wel

gediscussieerd worden, maar dat is niet de essentie van dit vonnis (dat overigens ook op feitelijk vlak geen ongerijmdheden lijkt te vertonen...).

Wel van belang is de vraag of het tegenbewijs kan geleverd worden door een ereloonovereenkomst waarin o.a. gestipuleerd wordt dat “de cliënt is geïnformeerd over de

voorwaarden van het pro deo systeem en hierop geen aanspraak maakt". Die vraag wordt door de rechtbank negatief beantwoord, enerzijds omdat zij als bewezen aanziet dat de cliënt verkeerd geïnformeerd werd, anderzijds omdat zij dergelijke algemene bepaling als een "stijlclausule" aanziet.

Ook op dit punt lijkt de zienswijze van de rechtbank correct. Van een advocaat die "vermoedt of weet" dat een cliënt in aanmerking zou kunnen komen voor juridische tweedelijnsbijstand maar toch vindt dat hij/zij voor zijn/haar diensten als advocaat "normaal" moet betaald worden (wat elke advocaat ook mag vinden...), mag verwacht worden dat hij het akkoord daarmee van de cliënt vastlegt in een concreet en bewijskrachtig stuk. Wanneer een cliënt afstand doet van een recht, moet dat niet stoemelings en in de marge gebeuren maar duidelijk en ondubbelzinnig.

Dit in rechte degelijk en helder gemotiveerd vonnis bevestigt wat aan onze balie al bij herhaling benadrukt werd:

Art. 89 CDA houdt een reële verplichting in voor elke advocaat, en het niet naleven daarvan is zowel een deontologische fout als een fout (contractueel of quasi-delictueel) tout court met alle deontologische of burgerrechtelijke consequenties van dien;

De naleving van art. 89 CDA veronderstelt een voldoende basiskennis van de criteria voor juridische tweedelijnsbijstand;

Dat "vermoeden of weten" wordt best ruim geïnterpreteerd;

Wanneer de cliënt verzaakt aan zijn recht op juridische tweedelijnsbijstand, wordt die verzaking best concreet en ondubbelzinnig vastgelegd in een bewijskrachtig document.

2. Codex Deontologie

In de codex deontologie werd artikel 18 DDM aangepast. Dit artikel omschrijft de voorwaarden om op de lijst van de tweedelijnsbijstand (in hoofdorde) opgenomen te kunnen worden.

Voor de advocaten-stagiairs is het, gelet op de langere buba-opleiding niet meer noodzakelijk dat het buba-attest werd behaald. Indien werd deelgenomen aan de vormingsmomenten die de balie organiseert, kan men ook al op de lijst (in hoofdorde) worden opgenomen.

De meest recente versie van de deontologische codex kan je [hier](#) vinden.

3. Triangle of sadness: art. 11 e.v. CDA

Wees gerust, we gaan ons hier niet wagen aan een filmbespreking en evenmin aan een anatomische lezing over het driehoekje tussen onze wenkbrauwen en het plekje waar onze neusbrug begint en dat

verondersteld wordt door droefenis in rimpels en plooien getrokken te worden.

Binnen het bestek van deze rubriek wordt onze eigen triangle of sadness gevormd door artikel 11 van onze Codex Deontologie voor Advocaten (CDA) over de perimeter van ons beroep, art. 437,3e lid Ger.W. over de onverenigbaarheden van ons beroep met welbepaalde andere beroepen, en de

lichtvoetigheid waarmee beide artikelen in illo tempore gecombineerd werden en nu dus niet meer.

Zo simpel mogelijk en wat kort door de bocht uitgelegd: onder invloed van Europese rechtspraak zijn we ondernemers geworden, en dus BTW-plichtig, vatbaar voor faillissement en toegelaten tot andere

-al dan niet commerciële- activiteiten dan die eigen aan het beroep van advocaat alleen. De ondernemingswet van 15/04/2018 verving de begrippen handelaar en koopman door "onderneming".

Eind 2018 volgde ons reglement over de perimeter van ons beroep (art. 11 CDA) deze evolutie.

In art. 11bis CDA wordt gestipuleerd dat "andere activiteiten" verenigbaar zijn met het beroep van advocaat "voor zover de volgende voorwaarden vervuld zijn", en zulks "onverminderd de toepassing van art. 437 Ger.W.", waarna o.a. wordt vermeld dat hoe dan ook verboden zijn "activiteiten die

verband houden met de productie of het verhandelen van wapens, explosieven of splijtstoffen", wat minstens de suggestie wekt dat het verhandelen van minder controversiële waren niet per definitie

verboden is en dus verenigbaar kan zijn met het beroep van advocaat.

Nochtans bepaalt art. 437, 1e lid, 3e Ger.W. uitdrukkelijk en ondubbelzinnig dat het beroep van advocaat onverenigbaar is "met het drijven van handel of nijverheid", en nochtans wordt in art. 11 uitdrukkelijk verwezen naar dat art. 437 Ger.W. De bepaling van art. 437,1e lid,3e werd evenwel in de praktijk genegeerd omdat aangenomen werd -al te gemakkelijk zo blijkt- dat deze wetsbepaling wel zou gewijzigd worden.

Heel wat advocaten zijn sedert 2019 onder dekking van art. 11 CDA met 'andere activiteiten' begonnen die volgens art. 437,1e

lid, 3e niet verenigbaar zijn met het beroep van advocaat.

Sedert kort lijkt er een consensus te groeien dat dit niet kan, en dat art. 11 CDA moet aangepast of anders toegepast worden om de tegenstrijdigheid met art. 437 Ger.W. weg te werken. Waar dat uiteindelijk toe zal leiden -er zijn ook andere meningen- is nog niet duidelijk, maar wie als advocaat een 'andere activiteit' wil opstarten die kan gekwalificeerd worden als 'het drijven van handel of

nijverheid' doet er goed aan daar (meer dan) twee keer over na te denken en zijn/haar beslissing misschien beter uit te stellen tot wanneer deze problematiek helemaal uitgeklaard is.

Wat er zal moeten gebeuren met de advocaten die sedert 2019 onder dekking van art. 11 CDA een wettelijk verboden 'andere activiteit' hebben opgestart, is bij dat alles een open vraag.

4. OVER ADVOCATEN DIE TEGEN ANDERE ADVOCATEN PROCEDEREN

Iedereen kent uiteraard (sic) art. 109 CDA: *“De advocaat mag in zijn hoedanigheid van advocaat geen rechtsvordering inleiden, geen strafklacht indienen, geen gerechtelijke bewarende maatregelen nemen tegen een confrater zonder voorafgaande melding aan zijn stafhouder. De advocaat voegt daarbij het ontwerp van de inleidende akte of de klacht.*

De advocaat die de belangen wil behartigen van een partij die zonder advocaat reeds een klacht heeft ingediend of een rechtsvordering heeft ingeleid tegen een advocaat, meldt dat aan zijn stafhouder vooraleer hij de procedure verder zet.

De advocaat mag de bovenstaande procedures niet inleiden of voortzetten voor het verstrijken van één maand na de melding, tenzij in geval van gemotiveerde hoogdringendheid.

Die meldingsplicht geldt niet voor vorderingen tegen een advocaat in diens hoedanigheid van gerechtelijk mandataris, tenzij zijn aansprakelijkheid in het gedrang wordt gebracht.”

Het is niet zo dat een advocaat van haar/zijn stafhouder toelating moet krijgen om tegen een andere advocaat (als partij, niet als raadsman van...) te procederen. Iedere burger heeft evident het recht om te procederen tegen wie hij maar wil, en de stafhouder of onze deontologische regels kunnen dat recht niet inperken.

Die meldingsplicht, gekoppeld aan een wachtermijn van één maand, heeft tot doel het voor de stafhouder mogelijk te maken enerzijds alsnog te bemiddelen en anderzijds deontologische of andere problemen in hoofde van de betrokken advocaten op te sporen (bv deontologische of professionele fouten, dreigende insolvabiliteit, enz.) en desbetreffend tussen te komen. Daarom moet ook het ontwerp van 'de inleidende akte of de klacht' aan de stafhouder worden overgemaakt: zij moet weten waarover het precies gaat. Mocht bv blijken dat de eisende partij in de dagvaarding verwijst naar en citeert uit vertrouwelijke briefwisseling, dan zal die dagvaarding moeten aangepast worden. Mocht aan de geveiseerde advocaat verweten worden dat hij/zij zich onrechtmatig derdengelden hebben toegeëigend, dan kan de stafhouder een tuchtonderzoek opstarten.

Daarom mag ook art. 110 CDA niet over het hoofd gezien worden (wat in de praktijk wel dikwijls gebeurt): *“De advocaat die namens een cliënt een vordering tegen een confrater heeft ingesteld en die confrater zelf brengen hun respectieve stafhouders op de hoogte van de uitspraak en van de gedwongen uitvoering.”*. Het uiteindelijk -al dan niet wederzijds- gelijk of ongelijk van partijen kan immers (mee) bepalen welke consequenties eventueel op deontologisch vlak aan dergelijke procedure moet gegeven worden. Ook kan de weigering of het nalaten een (definitieve) veroordeling uit te voeren als een deontologische fout worden aangezien of

wijzen op een onderliggende financiële problematiek die de aandacht van de stafhouder verdient.

Een vaak gestelde vraag is of art. 109 (en 110) ook geldt wanneer de vordering tegen een advocaat (steeds als partij) wordt ingesteld in de loop van een reeds hangende procedure (waarin die advocaat eiser is), dus in conclusies en door middel van een tegen- of tussenvordering. Er zou dan geen sprake zijn van het *'inleiden'* van een rechtsvordering en evenmin van een *'inleidende akte'*.

Gelet op de ratio legis van art. 109 is het vrij evident dat ook dergelijke vordering moet gemeld worden aan de stafhouder, met mededeling van het ontwerp van de conclusie waarin de vordering wordt gesteld (en die als *'inleidende akte'* moet worden aangezien wat de tussen- of tegenvordering betreft). Ook een tegenvordering kan indicaties bevatten van problemen die de aandacht van de stafhouder verdienen en haar tussenkomst noodzakelijk maken.

Volledigheidshalve: de wachttermijn van één maand geldt niet *"in geval van gemotiveerde hoogdringendheid"*. Wanneer bv. een verjarings- of conclusietermijn loopt en op het punt staat te verstrijken of wanneer dringend voorlopige maatregelen nodig zijn, kan de principieel in acht te nemen wachttermijn niet primeren op het belang van de partijen. Het gebruik van de term *'gemotiveerde'* impliceert dat in de melding aan de stafhouder moet uitgelegd worden waarom deze wachttermijn in voorkomend geval niet in acht genomen kan worden.

5. Over advocaten- vennootschappen en de verplichtingen van art. 170.2 en 170.3 CDA *(door mr. Frederic Leleux)*

Verspreid over de artikelen 170-175 CDA zijn diverse bepalingen terug te vinden die voorschrijven welke afspraken advocaten moeten maken wanneer zij een samenwerkingsovereenkomst afsluiten. Vele advocatenkantoren nemen evenwel de vorm aan van een vennootschap, waarbij de samenwerking tussen de advocaten wordt geregeld en beheerst door de statuten, soms aangevuld met een aandeelhoudersovereenkomst. De vraag stelt zich dus in hoeverre de statuten (die ons doorgaans door het notariaat worden voorgekauwd), voldoen aan de bepalingen van de CDA inzake samenwerkingsverbanden. Doorgaans voorzien de oprichtingsaktes wel in een verwijzing naar de deontologische bepalingen, naar het feit dat enkel advocaten vennoot, bestuurder of vereffenaar kunnen zijn, of dat het doel beperkt is tot activiteiten die met het beroep van advocaat verenigbaar zijn en dergelijke meer.

Minder evident is echter het antwoord op de vraag of deze oprichtingsaktes ook voldoen aan de bepalingen van art. 170.2 en 170.3 van de CDA, waarin bepaald wordt dat de vennoten moeten overeenkomen of zij een associatie, dan wel een groepering vormen en hoe zij de winsten/verliezen, respectievelijk de kosten onder hen zullen verdelen. Indien niet, dan zou er naast de oprichtingsakte nog een afzonderlijke overeenkomst tussen de samenwerkende advocaten vereist zijn.

Wanneer uit de statuten blijkt dat de vennoten een volledige associatie vormen, welke winstrechten er aan de aandelen zijn verbonden en dat de algemene vergadering beslist over de resultaatsbestemming, dan kunnen de vereisten van art. 170.2 en 170.3 geacht worden vervuld te zijn en dan is er geen bijkomende overeenkomst tussen de samenwerkende advocaten meer nodig.

Een louter kostendelende groepering lijkt bovendien geen advocatenvennootschap te kunnen zijn die naar de buitenwereld toe op de voorgrond treedt. In zulk geval dienen de eigen ondernemingsnummers van de vennoten te worden vermeld op het briefpapier en de facturen, aangezien de cliënt niet met de groeperingsvennootschap contracteert maar wel individueel met (elk van) de leden daarvan.

Statuten die niet voldoen aan alle vereisten die de CDA stelt aan de samenwerkingsverbanden tussen advocaten, zullen dus moeten worden aangevuld met een (aandeelhouders)overeenkomst. Door de toetreding als vennoot tot een reeds goedgekeurde advocatenvennootschap, treedt men ook toe tot de statuten en de gemaakte afspraken. Voor dergelijke toetreding volstaat dan ook een louter schriftelijke kennisgeving aan de Stafhouder.

6. Deo-weetje: Vertrouwelijkheid van briefwisseling art. 114 § 3 bis en overzicht

Bij wijze van nieuwjaarscadeau van de voorzitter van de commissie deontologie, mr. Légat, kan je [hier](#) het overzicht van alle deo weetjes ivm de vertrouwelijkheid van briefwisseling vinden.

Ze zijn een onmisbaar instrument bij discussies in dit verband. Meer nog, alvorens u de stafhouder contacteert, kijkt u best na onder welke uitzondering uw eventueel “niet-vertrouwelijke brief” dan wel zou kunnen vallen.

Ook de vierde uitzondering, nl. deze van artikel 114 § 3 bis CDA en die nog niet was aan bod gekomen, kan je [hier](#) lezen.

7. Voorstelling Commissie Deontologie

Vandaag wordt het wel erg makkelijk. We stellen U hier gewoon onze commissie deontologie voor.

De commissie deontologie houdt zich aan onze balie bezig met alles wat van ver of dichtbij met deontologie te maken heeft. Zij adviseert de Stafhouder (of de Raad) op diens verzoek over deontologische vragen en problemen, en zij waakt over de eigen -beperkte- deontologische reglementering van de Dendermondse Balie (DDM). Zo zorgt zij er bv voor dat die eigen reglementering niet strijdig is of dubbel gebruik uitmaakt met de OVB-reglementering (CDA).

Zij volgt ook de ontwikkelingen op OVB-niveau goed op, en neemt daar deel aan de deontologische debatten via de Stafhouder en de Pro-stafhouder (of de Vice-stafhouder) die

(van rechtswege) lid zijn van de deontologische commissie van de OVB, samen met de voorzitter (gecoöpteerd lid).

Met vragen over deontologische kwesties (vaak gewoon te beantwoorden door er gewoon even de Codex of onze deo-weetjes op na te lezen..., maar beter een vraag teveel dan een te weinig...) kunnen jullie altijd terecht bij de Stafhouder, die op haar beurt altijd terecht kan bij deze commissie.

8. Wijziging Codex Deontologie: afschaffing artikel 10 bis DDM en aanpassing artikel 18 DDM

Op de Raad van 10.02.2023 werden twee wijzigingen van de codex doorgevoerd.

Eenzijds werd beslist om **artikel 10 bis DDM af te schaffen** (u kan dit afgeschafte artikel [hier](#) lezen), nu dit in sommige gevallen eerder contraproductief leek te werken. Door deze afschaffing is het voor de stagiairs niet langer nodig om tussentijds te rapporteren over het verloop van de stage.

Dit betekent uiteraard niet dat eventuele problemen tijdens de stage niet meer kunnen worden gemeld. Stagiairs kunnen bij vragen of problemen in het kader van de stage steeds terecht bij mr. Kristof Callebaut (ombudsman van de stagiairs) of bij mr. Sarah Cools (voorzitter stagecommissie en vertrouwensadvocaat).

Anderzijds werd **artikel 18 DDM laatste lid aangepast** waardoor de advocaten die wensen opgenomen te worden of blijven op de lijst van de tweedelijnsbijstand maximum 4 voorkeurmateries kunnen opgeven (ipv 3).

De werkwijze voor de inschrijving in hoofdorde kan u in deze [bijgevoegde ppt](#) vinden.

De aangepaste codex kan je [hier](#) raadplegen.

9. Nog eens over erelonen en kosten

Aan onze balie wordt het als een deontologische verplichting aangezien de cliënt “regelmatig in te lichten over de verleende prestaties en in de mate van het mogelijke regelmatig provisies te vragen...” (art. 48 DDM). Dat is niet alleen een kwestie van deontologie, maar ook van gezond verstand en van contractuele fair play. Door in de loop van de (vaak lange) behandelingstijd van een dossier regelmatig de geleverde prestaties en gemaakte onkosten te factureren, wordt aan de cliënt niet alleen de onaangename verrassing bespaard van een substantiële factuur op het einde van de rit, maar wordt hij/zij ook geïnformeerd over het verloop van de procedure én over de berekeningswijze van de daarmee gepaard gaande onkosten en erelonen. Tussentijdse gedetailleerde afrekeningen zijn dus te verkiezen boven algemene voorschotverzoeken zonder tekst of uitleg. Dat voorkomt bij het afsluiten van een dossier bittere discussies over de omvang van de aangerekende prestaties en kosten, én over de daarbij gehanteerde tarieven.

9. Nog eens over tegenstrijdige belangen

Ook de rechtbank blijkt dat soms over het hoofd te zien, maar de mandaten van schuldbemiddelaar en bewindvoerder (over dezelfde persoon) kunnen niet uitgeoefend worden door één en dezelfde advocaat en evenmin door verschillende advocaten binnen één en hetzelfde kantoor / samenwerkingsverband. Niet alleen is dat aan onze balie simpelweg verboden (zie art. 86 en 87 DDM), maar dat is ook de toepassing van het basisprincipe dat een advocaat niet kan optreden wanneer dat aanleiding kan (niet eens moet...) geven tot belangenconflicten (art. 5 CDA). De taken van een bewindvoerder, die handelt in het uitsluitend belang van de beschermde persoon, zijn van een fundamenteel andere aard en beogen een fundamenteel ander doel dan die van een schuldbemiddelaar. Zelfs zonder specifiek verbod dienen elke advocaat en elke rechter dat te beseffen en daar de consequenties van te nemen

10. Het hoeft niet altijd deontologie stricto sensu te zijn.

Vandaag als [bijlage](#) (zie NB 10) een recent vonnis van de arrondissementsrechtbank Oost-Vlaanderen, waarin uiteengezet wordt dat (en waarom) een advocaat in betaling van zijn/haar erelonen mag dagvaarden voor de rechtbank van het gerechtsgebied waar zijn/haar kantoor gevestigd is.

De woon- of vestigingsplaats van de cliënt is - razione loci - geen bevoegdheidscriterium.

11. Over onafhankelijkheid, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid: A true story, and how it ended...

We schrijven 1 mei 2020, coronatijd, ruim na middernacht. De stafhouder van een kleine balie slaapt de slaap der rechtvaardigen (althans dat mogen we hopen) wanneer hij brutaal uit zijn slaap gewekt wordt door intens en opdringerig belgerinkel. Volk aan de voordeur, blauw licht door de ramen, twee politie-inspecteurs in uniform die vragen of de verdwaasde man voor hen de stafhouder van Dendermonde is en of hij zo vriendelijk wil zijn onverwijld een telefoontje te plegen met de substituut van dienst in Gent.

Gent godbetert? Sinds wanneer moet een stafhouder uit Dendermonde ook daar orde op zaken gaan stellen? Geen gemaar, geen uitleg: bellen. Naar een geheim nummer waar vervolgens nog een geheimer nummer wordt meegedeeld en tenslotte een serieus geagiteerde substitute (slaaptekort allicht) uitlegt dat de Gentse politie met man en macht een tuin belegert waar zich een illegaal corona-feestje zou voordoen en waar één individu hardnekkig blijft weigeren de crimescene te verlaten, last man standing, een advocaat van onze balie.

De slaperige stafhouder geeft aan de zorgelijke substitute de goeie raad om deze coronaheld door het keurkorps van de Gentse politie te laten oppakken en een nachtje in de cel te laten mediteren, maar dat blijkt geen optie te zijn. Van de stafhouder wordt verwacht dat hij zijn afgedwaald schaap cito presto overtuigt om wijs te zijn en braaf het Gentse grondgebied te

ruilen voor dat van Dendermonde. Een nieuwe uitwisseling van geheime nummers volgt, en dra heeft de stafhouder de bevelhebber ter plaatse aan de lijn, welke laatste hem zal laten praten met de niet zo berouwvolle corona-zondaar.

We zijn ondertussen een klein uurtje bezig, maar zover komt het uiteindelijk niet. Wanneer het schaap verneemt dat de herder werd opgetrommeld om een en ander te verduidelijken, blijkt het plots hoog tij te zijn geworden om spontaan en geheel vrijwillig de warmte van de eigen stal toch maar te gaan opzoeken.

Klus geklaard? Niet helemaal, want er volgt nog een strafrechtelijke procedure die het verhaal nog mooier maakt dan het al was.

Alle feestelingen worden uiteindelijk gedagvaard voor de politierechtbank wegens corona-inbreuken, niet samen maar één per één. En wie acht zich de meest geschikte man om zijn strijdmakkers te verdedigen? U raadt het al: onze confrater die zich in dit vrolijke 1 mei-verhaal bepaald niet onbetuigd had gelaten en quasi in zijn eentje verantwoordelijk was voor heel wat nachtelijke beroering. Wie beter dan een insider om dergelijke zaak te pleiten?

Ofschoon de stafhouder zo'n vaudeville op tijd en stond wel kon waarderen, was hij door dit vervolg voor het voetlicht van de rechtbank not amused. Weten hoe ver men te ver kan gaan is absoluut een vaardigheid die advocaten onder de knie moeten hebben. Een tuchtonderzoek dus, gevolgd door een verwijzing van onze onfortuinlijke confrater naar de tuchtraad.

Die oordeelde nu dat een advocaat, door cliënten te verdedigen die net als de advocaat zelf verdacht worden van dezelfde feiten, het moreel gezag mist dat met zijn functie gepaard gaat en daardoor de beginselen overtreedt van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, en dit ook in de veronderstelling dat de betrokken advocaat zou gehandeld hebben met de beste bedoelingen.

De tuchtraad was ook van oordeel dat de handelwijze van de betrokken advocaat eveneens in strijd was met de onafhankelijkheid die van een advocaat vereist wordt.

Tegelijk had de tuchtraad oog voor maat en evenwicht, in die zin dat de feiten gesanctioneerd werden met niet meer dan een berisping. Streng in de beteugeling waar nodig, mild in de bestraffing waar mogelijk: een gezond principe.

Merkwaardig is wel dat noch het O.M. noch de rechtbank ter zitting blijkbaar bedenkingen had bij het optreden van een advocaat in een dossier waarin die advocaat zelf als mededader figureerde. Veel zotter moet het echt niet worden, en men hoeft geen kenner te zijn van onze CDA om dit weird te vinden en zich vragen te stellen.

De woon- of vestigingsplaats van de cliënt is - *ratione loci* - geen bevoegdheidscriterium.

13. Codex deontologie - wijzigingen

De codex deontologie voor advocaten met aanvullingen voor balie Dendermonde is op twee punten gewijzigd.

1. Toevoeging artikel 88 bis DDM i.v.m. arbitragebeding

Art. 88 bis DDM:

"Het wordt aangeraden in de statuten of de overeenkomsten van vennootschappen en elk samenwerkingsverband te voorzien in arbitrage door of op initiatief van de stafhouder in geval van geschil tussen de leden van het samenwerkingsverband.

De aangestelde arbiter kan erelonen en kosten aanrekenen voor zijn/haar prestaties overeenkomstig het tarief dat de raad van de Orde vaststelt."

De Raad bepaalde op 21.04.2023 de vergoeding voor de arbiter op € 100/ uur aan erelonen en 20% van het ereloon als forfait voor de kosten. Deze bedragen zijn exclusief BTW.

2. Wijziging artikel 44 DDM i.v.m. bijstand aan minderjarigen

Voor meer info, zie hieronder bij het jeugdweetje.

Waar is de codex te vinden?

Door de vernieuwing van het privaat luik, was de Codex tijdelijk onbeschikbaar.

Intussen kan je via de applicatie "OVB DOCBIB" de codex terugraadplegen onder "Balie Dendermonde" of klik hier.

De codex zal binnenkort ook beschikbaar zijn op het ledenluik van de website www.baliedendermonde.be waar momenteel de laatste hand wordt aan gelegd.